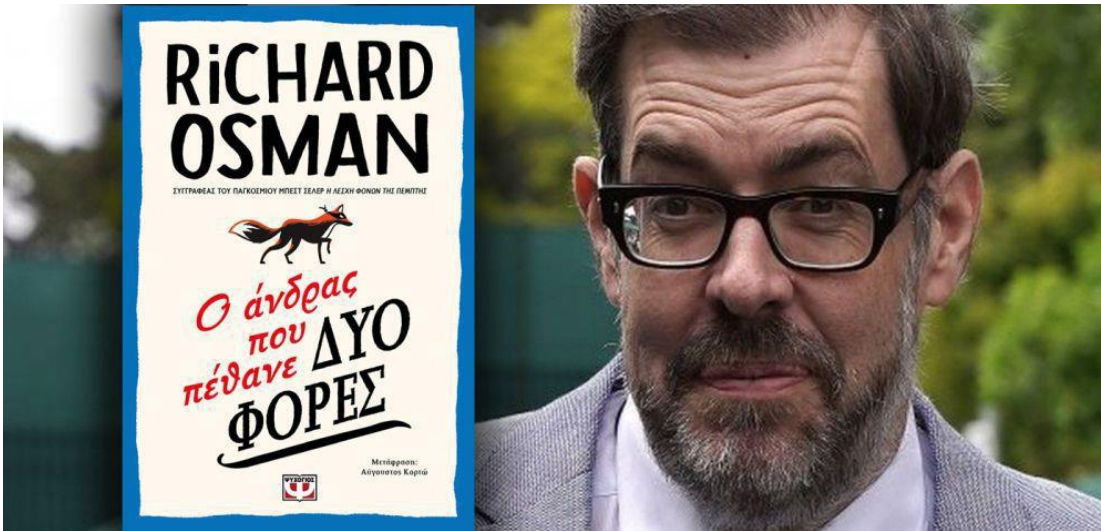

Διαβάσαμε: «Ο άνδρας που πέθανε δύο φορές» του Ρίτσαρντ Όσμαν (Ψυχογιός)

Χιούμορ, χιούμορ, χιούμορ.

24/07/2022

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Άγγελος Κουτσούκης

Χιούμορ, χιούμορ, χιούμορ. Από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα. Και μάλιστα χιουμορ υψηλού επιπέδου, βρετανικό, φλεγματικό. Και από την άλλη, μια πολύ σφικτή αστυνομική περιπέτεια, στα πρότυπα της Αγκαθα Κρίστι. Αν έχετε διαβάσει το πρώτο μυθιστόρημα του Όσμαν, την "Λέσχη φόνων της Πέμπτης", καταλαβαίνετε πολύ καλά τι εννοώ. Με ακαταμάχητο στυλ, ο συγγραφέας και οι τέσσερις σχεδόν ογδοντάχρονοι ήρωές του, ξετυλιγουν μια ακόμα σκοτεινή υπόθεση.

Η Ελίζαμπεθ, η Τζόις, ο Ρον και ο Ιμπραήμ, κάτοικοι ενός πολυτελούς οίκου ευηγηρίας, άνθρωποι μαθημενοι στη δράση, τώρα στα γεράματα πλήττουν και ιδρύουν τη Λέσχη φόνων της Πέμπτης, όπου κάθε Πέμπτη συναντιούνται σε μια αίθουσα του Οίκου Ευηγηρίας με σκοπό να μελετήσουν τα στοιχεία που έχουν και να επιλύσουν κάποιον φόνο. Το πρώτο βιβλίο της σειράς έγινε εκδοτικό φαινόμενο, τόσο στη Μεγάλη Βρετανία όσο και σε όλο τον κόσμο. Είναι το τρίτο πιο πετυχημένο μυθιστόρημα όλων των εποχών στη Μεγάλη Βρετανία, μετά τα έργα των Τζ.Κ.Ρόουλινγκ και Νταν Μπράουν.

Έχει ξεπεράσει σε πωλήσεις τα 2.000.000 αντίτυπα και κυκλοφορεί σε σαράντα χώρες. Τα δικαιώματα για την κινηματογραφική μεταφορά του βιβλίου απέκτησε ο Στίβεν

Σπίλμπεργκ. Ο Ρίτσαρντ Οσμαν επίσης, τιμηθηκε με το τίτλο του Συγγραφέα της Χρονιάς στο πλαίσιο των British Book Awards 2021 . Και "Ο άνδρας που πέθανε δυό φορές", βέβαια, δεν τα πάει καθόλου άσχημα αφού μέσα σε λίγους μήνες από την κυκλοφορία του έχει ξεπεράσει σε πωλήσεις τα 500.000 αντίτυπα.

Τι κάνει τα μυθιστορήματα του Οσμαν τόσο ξεχωριστά; Μά, το χιουμορ του. Ο αναγνώστης διασκεδάζει πραγματικά διαβάζοντας μια καλοστημένη αστυνομική ιστορία. Οι τεσσερεις ήρωές του, απελευθερωμένοι, λόγω ηλικίας, από τα όρια που βάζει η κοινωνία, δρουν σαν ελεύθεροι άνθρωποι. Κανείς δεν τους παίρνει στα σοβαρά, κανείς δεν τους παρεξηγεί. Αυτό τους δίνει την ευκαιρία να δράσουν όπως θέλουν εκείνοι, χωρίς την υποχρέωση να απολογηθούν μετά.

Στον "Άνδρα που πέθανε δυό φορές", ο πρώην σύζυγος της Ελίζαμπεθ, αστυνομικός και αυτός κοντά στη σύνταξη, "αφαιρεί" από την βίλα ενός τοπικού γκάγκστερ διαμάντια αξίας 20.000.000 λιρών, για να έχει κάτι τι παραπάνω από τη σύνταξή του στα γεράματα. Πλήν όμως, τα διαμάντια αυτά, είναι υποθήκη της Αμερικάνικης μαφίας, η οποία όταν μαθαίνει ότι τα διαμάντια της εξαφανίστηκαν, καταφτάνει για να δει τι έγιναν. Και εκεί αναλαμβάνουν δράση τα μέλη της Λέσχης Φόνων της Πέμπτης. Τα πτώματα αρχίζουν να πολλαπλασιάζονται και είναι σαφές ότι ο δολοφόνος, προκειμένου να βρεί τα χαμένα διαμάντια δεν θα διστάσει να βγάλει από τη μέση και τους υπερήλικες ήρωές μας.

Ο οποιοί, παρ' όλα αυτά, δεν χάνουν στιγμή την αίσθηση του χιούμορ. Ετσι, έχουμε τους εξής σουρεαλιστικούς διαλόγους:

"Και κοίτα να δείς, πάνω που τη μελετούσε, ο Μπόγκνταν ακούει το κλειδί στην πόρτα, και βλέπει την Ελίζαμπεθ να μπαίνει. Κουβαλάει ένα μεγάλο αθλητικό σακ βουαγιατζ. Πράγμα ασυνήθιστο.

"Γειά σου , χρυσό μου", λέει η Ελίζαμπεθ. "Κοιμάται;"

"Μπορεί. Νομίζω ότι το κάνει στα φέμματα, όμως. Ξέρει ότι τον έχω".

"Να σας φτιάξω από ένα τσαγάκι. Θα μπορούσα να σου ζητήσω μια χάρη Μπόγκνταν;"

"Ποιος ήταν ο τύπος με τα γαντια;" ρωτά ο Μπόγκνταν.

"Ένας υπεύθυνος ασφαλείας και εκτιμητής ρίσκου της M15", λέει η Ελίζαμπεθ. "Ήσυχασες τωρα;"

"Ναι, ευχαριστώ", λέει ο Μπογκνταν. "Τι χάρη θές;"

Η Ελίζαμπεθ ακουμπά το σακ βουαγιατζ πάνω στην τραπεζαρία, δίπλα στη σκακιέρα. Ανοίγει το φερμουάρ, φανερώνοντας δεσμίδες χαρτονομίσματα.

"Λεφτά", λέει ο Μπόγκνταν.

"Τίποτα δε σου ξεφεύγει, ε, καλό μου;" λέει η Ελίζαμπεθ.

"Και τι θες να τα κάνεις;" ρωτά ο Μπόγκνταν.

Η Ελίζαμπεθ βεβαιώνεται ξανά ότι ο Στήβεν κοιμάται. "Μπορείς να μου αγοράσεις δέκα χιλιάρικα κοκαΐνη;"

Ο Μπόγκνταν κοιτάει τα λεφτά και γνέφει καταφατικά. "Φυσικά"

Η Ελίζαμπεθ χαμογελάει. "Σ' ευχαριστώ, ήξερα ότι μπορούσα να βασιστώ πάνω σου. Χοντρικής, όμως, όχι στην τιμή της πιάτσας".

"Εννοείται", λέει ο Μπόγκνταν. "Έχει να κάνει με τον τύπο και το φορτηγάκι;"

"Όχι, είναι για κάτι άλλο".

"Πότε τη θές;"

"Αύριο το μεσημεράκι;"

"Μια χαρά" λέει ο Μπόγκνταν.

"Υπέροχα, είσαι τέτοιο στήριγμα, ειλικρινά. Πάω να βάλω το νερό να βράζει".

Κι έτσι, ανάμεσα στο καθιερωμένο απογευματινό τσάι, η Ελίζαμπεθ, η Τζόις, ο Ρον και ο Ιμπραήμ, βρίσκουν τον χρόνο να βρουν λύσεις στα αινίγματα που ψάχνουν.

Αυτό που ξεχωρίζει τα δύο μυθιστορήματα του Ρίτσαρντ Οσμαν, είναι αφ' ενός μεν η καταλυτική αίσθηση του χιούμορ, αφ' ετέρου η πολύ καλή αστυνομική πλοκή. Τα κατέχει και τα δύο πολύ καλά. Οι τέσσερεις κύριοι χαρακτήρες είναι πολύ έξυπνα στημένοι, αλλά και οι δευτερεύοντες χαρακτήρες είναι πολύ σωστά μελετημένοι. Η Ντόνα, ο Κρίς, ο Μπόγκνταν έχει ο καθένας τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και εντάσσονται αρμονικά στο σύνολο. Οι γρήγοροι διάλογοι, τα μικρά κεφάλαια, η περιρρέουσα χιουμοριστική ατμοσφαιρα, ο τρόπος που σκέφτονται οι υπερήλικες πρωταγωνιστές είναι τόσο φυσικοί- μέσα στον σουρεαλισμό τους!- που κάνουν τον αναγνώστη να μη μπορεί να αφήσει το βιβλίο από τα χέρια του. Ίσως να είναι το ιδανικό ανάγνωσμα για όσους ψάχνουν κάτι καλό, εύκολο και διασκεδαστικό για να διαβασουν στις διακοπές τους.

"Ο Κρίς και η Πατρίς κάθονται μαζί σε έναν δερμάτινο καναπέ, και αντίκρυ τους, καθισμένη οκλαδόν σε μια άνετη πολυθρόνα, βρίσκεται η Ντόνα. Η συνεργάτης του Κρίς, και βέβαια η κορη της Πατρίς.

"Λέσχη Φόνων της Πέμπτης;" ρωτά η Πατρίς.

"Είναι τέσσερεις συνολικά", λέει η Ντόνα. "Ο Ιμπραήμ είναι αυτός που του κλέψανε το κινητό. Ο Ρόν ήταν ο υδραυλικός".

"Και ποιος κονόμησε δέκα χιλιάρικα κόκα;"

Η Ντόνα κοιτάζει τον Κρίς. "Η Ελίζαμπεθ φαντάζομαι, ε;"

Ο Κρις γνέφει καταφατικά. "Έτσι λέω. Θέλω να πώ, δεν αποκλείεις ποτέ και την Τζόις".

"Μα δεν είναι παράνομο όλο αυτό;"

"Τρομερά".

"Και δεν θα μπλέκατε άσχημα έτσι κι έβγαινε στη φόρα;"

"Μαμά", λέει η Ντόνα, με πήρε τηλέφωνο ένας υδραυλικός λέγοντάς μου ότι είχε βρεί κοκαΐνη και μια κλεμμένη τραπεζική κάρτα σε ένα διαμέρισμα. Ακουγονταν ουρλιαχτά. Πήγα στο διαμέρισμα και βρήκα την κοκαΐνη και την κάρτα. Συνέλαβα τον νεαρό που βρισκόταν εκεί. Ο Κρις κι εγώ τον ανακρίναμε. Αρνείται όλες τις κατηγορίες".

"Όπως συμβαίνει συχνά", λέει ο Κρις.

"Όπως συμβαίνει συχνά. Θεωρήσαμε ότι είχαμε αρκετά αποδεικτικά στοιχεία για να του απαγγείλουμε κατηγορίες, όπως και καναμε".

"Και τι γίνεται όταν η υπόθεση φτάσει στο δικαστήριο; Όταν καλέσουν αυτόν τον υδραυλικό ως μάρτυρα και δεν είναι υδραυλικός;"

Η Ντόνα ανασηκώνει τους ώμους. "Υποθέτω ότι η Ελίζαμπεθ θα έχει προνοήσει γι' αυτό."

Η Πατρίς υψώνει το ποτήρι του ουίσκυ και τα παγάκια κουδουνίζουν σαν σε χαιρετισμό. "Φοβερή συμμορία μου ακουγονται. Θα ήθελα πολύ να τους γνωρίσω".

"Τους κρατάμε μυστικό προς το παρόν".

Και η ασυναγώνιστη ομάδα των τεσσάρων υπερηλίκων συνεχίζει τη δράση της. Και, βέβαια, φτάνει πριν την αστυνομία στην επίλυση και αυτού του μυστηρίου, μην έχετε καμιά αμφιβολία γι' αυτό.

Ο Ρίτσαρντ Οσμαν έγραψε ένα έξυπνο, γρήγορο, διασκεδαστικό, ανατρεπτικό μυθιστόρημα που διαβάζεται απολαυστικά είτε στην παραλία είτε τον χειμώνα δίπλα στο τζάκι. Το βασικό του ατού είναι το χιούμορ. Καταφέρνει και παρασύρει τον αναγνώστη σε μια περιπέτεια που σε κάθε του σελίδα παραμονεύει ένα χαμόγελο. Χαίρεσαι να ζεις μαζί τους τις μικρές ή μεγάλες περιπέτειές τους. Από τη εξυχνίαση των φόνων μέχρι την παρτίδα σκάκι που παίζουν. Ο απόηχος σελίδων της Αγκαθα Κρίστι κάνει το αποτέλεσμα ακόμα πιο χαριτωμένο. Οι χαρακτήρες είναι ζωντανοί, οι σχέσεις τους επίσης.

Η μετάφραση είναι του Αύγουστου Κορτώ.

Για το βιβλίο έγραψαν:

"Ήταν πολλές οι φορές που γέλασα διαβάζοντας αυτό το βιβλίο, όπως ακριβώς είχε συμβεί και με το προηγούμενο. Τώρα που πλέον οι ήρωες μου είναι γνωστοί κι αγαπημένοι, συμμετείχα περισσότερο στην ιστορία, ένιωθα όσα περνούσαν και επικροτούσα πολλές από τις πράξεις τους. Και φυσικά, σε αυτό το δεύτερο βιβλίο, αγάπησα λίγο παραπάνω την Τζόις αλλά και τον «σκληρό» Ρον.

Αν θέλετε να περάσετε υπέροχα διαβάζοντας ένα βιβλίο δεν έχετε παρά να διαβάσετε το «Ο άνδρας που πέθανε δυο φορές». Κι αν δεν έχετε διαβάσει τη «Λέσχη Φόνων της Πέμπτης» να ξεκινήσετε από εκεί."Γεωργία Κωστοπούλου-Book Reviews

"Έξυπνο, τρυφερό και πολύ αστείο. Το τέλειο αντίδωτο στη σκοτεινιά της εποχής μας".
Daily Express.

"Ο Ρίτσαρντ Οσμον εκτινάχθηκε στην αφρόκρεμα της αστυνομικής λογοτεχνίας με μόνο δύο μυθιστορήματα. "Ο άνδρας που πέθανε δυο φορές" είναι σκέτη απόλαυση.The New York Times Book Review.

"Ένα διασκεδαστικό μυστήριο, βουτηγμένο στην παράδοση της Αγκαθα Κρίστι". Araminta Hall-Συγγραφέας.

" Το λογοτεχνικό παιχνίδι του Ρίτσαρντ Οσμαν είναι γεμάτο αναφορές στο παρελθόν των υπερηλίκων ηρώων του, που μιλούν για τις μυστικές υπηρεσίες, αναπολώντας την εποχή της δράσης τους στη ΜΙ5, μα και για τους έρωτές τους. Ενίοτε διαβάζουμε για ιστορίες που θυμίζουν εκείνες της Αγκαθα Κρίστι και του Τζον Λε Καρέ, δύο εμβληματικών συγγραφέων που συνάρπαζαν τους αναγνώστες και άφησαν το αποτύπωμά τους στην αστυνομική και στην κατασκοπική λογοτεχνία. Βεβαίως, εδώ τα νήματα της υπόθεσης δεν τα κινεί κάποιος σαν τον Ηρακλή Πουαρό, δεδομένου ότι η εποχή μας δεν σηκώνει παρόμοιου είδους ντετέκτιβ. Οι διαθήκες, οι κληρονομίες και οι δολοφονίες πλούσιων συγγενών έχουν αντικατασταθεί από τις διεθνείς μαφίες των ναρκωτικών που ξεπλένουν μαύρο χρήμα και ξεκαθαρίζουν τους λογαριασμούς τους με τα όπλα – στο τέλος του μυθιστορήματος γίνεται μια αλληλοσφαγή." Φίλιππος Φιλίππου-ΤΟ ΒΗΜΑ